

Jdg

Chapter 18

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

הָהֶם	וּבַיָּמִים	בְּיִשְׂרָאֵל	מֶלֶךְ	אִין	הָהֶם	בַּיָּמִים	1
punika	lan-ing-dinten-dinten	ing-Israèl	raja	mboten-wonten	punika	Ing-dinten-dinten	
H1992	H3117	H3478	H4428	H0369	H1992	H3117	
כִּי	לְשֶׁבֶת	נַחֲלָה	לוֹ	מִבְּקָשׁ-	תִּיּוּגִי	טְרַח	
amargi	kanggé-lengghah	warisan	kanggé-piyambakipun-sedayu	madosi-	tiyang-Dan	trah	
	H3427	H5159		H1245	H1839	H7626	
בְּתוֹדִי-	הָהוּא	הַיּוֹם	עַד-	לוֹ	נְפָלָה	לֹא-	
ing-antawis-	punika	dinten	ngantos-	dhateng-piyambakipun-sedayu	dhawah	mboten-	
H8432	H1931	H3117	H5704		H5307	H3808	
				ס	בְּנַחֲלָה:	יִשְׂרָאֵל	טְרַח־טְרַח
				[s]	ing-warisan	Israèl	trah-trah
					H5159	H3478	H7626

Nalika samana ing Israel ora ana ratune lan ing nalika iku suku Dhan lagi ngupaya tanah pusaka kang bakal dienggoni ana ing antarane taler-taler Israel.

	אֲנָשִׁים	חַמְשָׁה	מִמְשֻׁפְּחָתָם	וְדָן	בְּנֵי-	וַיִּשְׁלְחוּ	2
	tiyang	gangsals	saking-kulawarga-nipun	Dan	putra-putra-	Lan-ngintun	
	H0376	H2568	H4940	H1835		H7971	
	וּמֵאֶשְׁתָּאֵל	מִצְרָעָה	חַיִל	בְּנֵי-	אֲנָשִׁים	מִקְצוֹתָם	
	lan-saking-Éstaol	saking-Zora	panguwasa	putra-putra-	tiyang	saking-pungkasan-nipun	
	H0847	H6881	H2428		H0376	H7098	
אֵלֶּהֶם		וַיֹּאמְרוּ	וַלְחָקְרָה	הָאָרֶץ	אֶת-	לְרַגְלִי	
dhateng-piyambakipun-sedayu		lan-ngandika	lan-kanggé-naliti	tanah	dhateng-	kanggé-ngémat	
H0413		H0559	H2713	H0776	H0853	H7270	
מִיכָה	בֵּית	עַד-	אֶפְרַיִם	וַיָּבֵאוּ	הָאָרֶץ	אֶת-	חַקְרֵי
Mikha	griya	ngantos-	Éfraim	lan-rawuh	tanah	dhateng-	talitia késaha
H4318		H5704	H0669	H2022	H0776	H0853	H2713 H3212
						שָׁם:	וַיִּלְיֵנוּ
						ing-ngriku	lan-nginep
						H8033	

Marga saka iku wong bani Dhan nuli padha kongkonan wong lima saka wong sagotrahe kabeh, padha wong gagah prakosa kang asale saka ing Zora lan ing Esytaol, padha dikon nelik lan niti-priksa nagara iku sarta kaweling: "Mangkata lan niti-priksaa nagara iku!" Bareng wong-wong mau tumeka ing pagunungan Efraim ing omahe Mikha, padha nginep ana ing kono.

את הכירו והמה מיכה בית עם המה 3
 dhateng-ngengani lan-piyambakipun-sedaya Mikha griya wonten-Piyambakipun-sedaya
[H0853](#) [H1992](#) [H4318](#) [H1992](#)

לו ניאמרו שם ניסורו תלוי הנער קול
 dhateng-piyambakipun lan-ngandika ing-ngriku lan-nyimpang tiyang-Léwi laré swanten
[H0559](#) [H8033](#) [H5493](#) [H3881](#) [H5288](#)

בזה עשה אתה וממה תלם הביאן מיר
 ing-ngriki nindakaken panjenengan lan-menapa-mriki ngasta-panjenengan sinten-
[H2088](#) [H4100](#) [H1988](#) [H0935](#) [H4310](#)

מה לך פה:
 ing-ngriki dhateng-panjenengan lan-menapa-
[H6311](#) [H4100](#)

Nalika tekan ing sacedhake omahe Mikha mau, padha ngreti marang pakecapane wong nom suku Lewi iku, banjur diampiri lan diaruh-aruhi: “Sinten ingkang mbekta panjenengan mriki? Padamelan panjenengan punapa lan kagungan urusan punapa wonten ngriki?”

עשה וכזה כזה אלהם ניאמר 4
 nindakaken lan-kados-punika kados-punika dhateng-piyambakipun-sedaya Lan-ngandika
[H2088](#) [H2090](#) [H0413](#) [H0559](#)

לכהן: לו ואהיר וישקרני מיכה לי
 imam dhateng-piyambakipun lan-kawula-dados-lan-nyewa-kawula Mikha dhateng-kawula
[H3548](#) [H1961](#) [H4318](#)

Wangsulane wong Lewi mau marang kang padha ngaruh-aruhi: “Makaten-makaten tandukipun Mikha dhateng kula; kula dipun blanja saha kula dados imamipun.”

באלהים נא שאל לו ניאמרו 5
 dhateng-Gusti Allah mugu nyuwuna-dhateng-piyambakipun Lan-ngandika
[H0430](#) [H4994](#) [H7592](#) [H0559](#)

הלכים אנחנו אשר דרכנו התצלח ונדעה
 késah kawula-sedaya ingkang margi-kawula-sedaya menapa-kasil lan-kawula-sedaya-pirsa
[H1980](#) [H0587](#) [H1870](#) [H3045](#)

עליה:
 dhateng-piyambakipun

Pangucape wong mau marang wong Lewi iku: “Sumangga panjenengan kula aturi neges dhateng Gusti Allah, supados kula sageda sami sumerep, punapa lampah kula punika badhe angsal damel.”

נכח לשלום לכי הכהן להם ניאמר 6
 ing-ngajeng dhateng-tentrem késaha imam dhateng-piyambakipun-sedaya Lan-ngandika
[H5227](#) [H7965](#) [H3212](#) [H3548](#) [H0559](#)

בה: תלכו אשר דרככם יהוה
 ing-piyambakipun panjenengan-sedaya-késah-ingkang margi-panjenengan-sedaya Yéhuwah
[H3212](#) [H1870](#) [H3068](#)

פ
 [p]

Wangsulane imam iku marang wong-wong mau: “Sami kula aturi tindak kanthi tentrem rahayu! Ayahan ingkang panjenengan lampahi punika sae wonten ing paningalipun sang Yehuwah.”

העם tiyang-kathah	את dhateng- H0853	ויראוי lan-mirsani H7200	לישה dhateng-Lais	וניבאו lan-rawuh H0935	האנשים tiyang H0376	חמשת gangsal H2568	וילכו Lan-késah H3212	7
ושקט tentrem H8252	צדנים tiyang-Sidon H6722	כמשפט kados-tatanan H4941	לבטח kaliyan-aman H0983	יושבתי lenggah- H3427	בקרב ing-tengah-nipun H7130	אשר ing-kang-		
יורש ndarbeni H3423	בארץ ing-tanah H0776	דבר bab H1697	מכלים tiyang-ingkang-ngisin- H3637	ואין lan-mboten-wonten- H0369	ובטח lan-pitados H0982			
אין mboten-wonten- H0369	ודבר lan-bab H1697	מצדנים saking-tiyang-Sidon H6722	המה piyambakipun-sedayu H1992	ורחקים lan-tebih H7350	עצר kakuwasan H6114			
			אדם: manungsa H0120	עם kaliyan-	להם kanggé-piyambakipun-sedayu H0120			

Wong lima mau banjur padha mangkat, nuli padha tekan ing Lais. Rakyat kang ana ing kono katon tentrem uripe, miturut adate wong ing Sidon, tentrem lan ayem. Wong iku ora padha kekurangan apa-apa ing bab apa kang ana ing salumahing bumi, malah padha sugih dhuwit. Pamanggone adoh karo wong ing Sidon lan padha ora sesrawungan karo sapa bae.

ויאמרו lan-ngandika H0559	ואשתאל lan-Éstaol H0847	צרעה dhateng-Zora H6881	אחיהם sederek-sederekipun H0251	אל- dhateng- H0413	וניבאו Lan-rawuh H0935	8
אתם: panjenengan-sedayu	מה menapa H4100	אחיהם sederek-sederekipun H0251	להם dhateng-piyambakipun-sedayu			

Wong kang padha nelik mau saulihe marang para sadulure tunggal taler ing Zora lan ing Esytaol, banjur ditakoni dening para sadulure mau: “Apa kang koktrenjuhi ana ing kana?”

כי amargi	עליהם nglawan-piyambakipun-sedayu	ונעלה lan-kawula-sedayu-minggah H5927	קומה tangia	ויאמרו Lan-ngandika H0559	9	
ואתם lan-panjenengan-sedayu	מאד sanget H3966	טובה sae H2009	להנה lan-lah H2009	הארץ tanah H0776	את- dhateng- H0853	ראינו kawula-sedayu-mirsani H7200

הארץ: tanah H0776	את dhateng- H0853	לרשת kanggé-ndarbeni H3423	לבא kanggé-rawuh H0935	לקחת kanggé-késah H3212	תעצלו males H6101	אל- sampun- H0408	מחשים meneng H2814
---	---	--	--	---	---	---	--

Wangsulane: “Padha samektaa, payo padha mangsah nglurug mrana, amarga aku wus padha ndeleng nagara iku, pancen apik banget. Genea kowe padha meneng bae? Aja padha aras-arasen nglurug ngejegi lan ngebeki nagara iku!

בִּטְחָן עִם אֶל-וּתְבִאוּ כְּבִאָּם 10
 pitados tiyang-kathah dhateng-panjenengan-sedaya-rawuh Nalika-panjenengan-sedaya-rawuh
[H0982](#) [H0413](#) [H0935](#) [H0935](#)

בִּידָכָם וְהָאֲרִץ יָדַיִם רַחֲבַת יְדֵי וְהָאֲרִץ
 ing-tangan-panjenengan-sedaya Gusti Allah maringi amargi-tangan jembar lan-tanah
[H3027](#) [H0430](#) [H5414](#) [H3027](#) [H7342](#) [H0776](#)

אֲשֶׁר דְּבַר כָּל-מַחְסוֹר שָׁם אֵין-אֲשֶׁר מְקוֹם
 ingkang bab sadaya-kekurangan ing-ngriku mboten-wonten- ingkang panggenan
[H1697](#) [H3605](#) [H4270](#) [H8033](#) [H0369](#) [H4725](#)

בְּאֲרִץ:
 ing-tanah
[H0776](#)

Satekamu ing kana kowe bakal nrenjuhi rakyat kang tentrem uripe, sarta tanahe iku jembar alang-ujure. Lah Gusti Allah wus ngulungake iku marang ing tanganmu; iku panggonan kang ora kekurangan samubarang kang ana ing salumahing bumi.”

שֵׁשׁ-וּמֵאָשָׁתָאֵל וּמִצְרָעָה הַדְּרִי מִמְשַׁפְּחַת מִשָּׁם וַיִּסְעוּ 11
 nem-lan-saking-Éstaol saking-Zora tiyang-Dan saking-kulawarga saking-ngriku Lan-bidhal
[H8337](#) [H0847](#) [H6881](#) [H1839](#) [H4940](#) [H8033](#) [H5265](#)

מִלְחָמָה: כָּלִי חָגוֹר אִישׁ מְאוֹת
 perang pirantos ngangge tiyang atus
[H4421](#) [H3627](#) [H2296](#) [H0376](#) [H3967](#)

Tumuli gotrahe suku Dhan budhal saka ing Zora lan ing Esysaol kehe ana wong nem atus padha sikep gegaman.

קָרְאוּ לָן וְעַרְיִים בְּקִרְיָת וַיִּחַנּוּ וַיַּעֲלוּ 12
 dipun-sebut punika pramila-ing-Yéhuda ing-Kiriat-Yéarim lan-masang-kémah Lan-mingghah
[H7121](#) [H3063](#) [H7157](#) [H2583](#) [H5927](#)

אֲחֵרֵי הַנְּהָה הַנְּהָה תַּיִם עַד מְחַנֵּה דָן הַהוּא לְמָקוֹם
 wingking lah punika dinten ngantos Kémah-Dan punika dhateng-panggenan
[H2009](#) [H2088](#) [H3117](#) [H5704](#) [H4265](#) [H1931](#) [H4725](#)

יְעָרִים: קִרְיָת
 Kiriat-Yéarim
[H7157](#)

Banjur padha mangkat lan tumuli makuwon ana ing sacedhake. Kiryat-Yearim ing tanah Yehuda. Mulane panggonan kono iku nganti saprene karan Mahane-Dhan; prenahe ana ing sakulone Kiryat-Yearim.

מִיכָה: בֵּית עַד-וַיָּבֵאוּ אֶפְרַיִם הַר-מִשָּׁם וַיַּעֲבְרוּ 13
 Mikha griya ngantos-lan-rawuh Éfraim pegunungan-saking-ngriku Lan-langkung
[H4318](#) [H5704](#) [H0935](#) [H0669](#) [H2022](#) [H8033](#)

Saka ing kono terus baris menyang ing pagunungan Efraim lan padha tekan ing omahe Mikha.

ליש Lais H0776	הָאָרֶץ tanah H0853	אֶת- dhateng- H0853	לְרִגְלֵי kanggé-ngémat H7270	הַהֲלָכִים ingkang-késah H1980	הָאֲנָשִׁים tiyang H0376	חֲמִשָּׁת gangsal H2568	וַיַּעֲנוּ Lan-mangsuli
וּשְׁ wonten H3426	כִּי bilih	הִידְעָתָם menapa-panjenengan-sedayo-pirsa H3045	אֶחֱיָיִם sederek-sederekipun H0251	אֶל- dhateng- H0413	וַיֵּאמְרוּ lan-ngandika H0559		
וְעֵתָהּ lan-sapunika H6258	וּמִסְכָּה lan-reca-tuangan	וּפְסָל lan-reca-ukiran H6459	וּתְרָפִים lan-terafim H8655	אֶפֶוד éfod H0646	הָאֵלֹהִים punika H0428	בְּבָתֵּימָהּ ing-griya-griya	
		תַּעֲשֵׂוּ: panjenengan-sedayo-nindakaken	מָה- menapa- H4100	רְעִי pirsana H3045			

Wong lima kang maune lunga nelik tanah ing Lais iku banjur padha kandha marang para sadulure, tembunge: "Apa kowe padha sumurup, yen ing omah-omah kene ana efode lan terafime, apadene reca ukir-ukiran lan reca cor-coran? Lah saiki kowe padha ngretia temenan apa kang bakal koklakoni!"

מִיכָה Mikha H4318	בֵּית griya	הַלְוִי tiyang-Léwi H3881	הַנֶּעֱרָר laré H5288	בֵּית- griya- H0413	אֶל- dhateng- H0935	וַיִּבְאוּ lan-rawuh H8033	שָׁמָּה ing-ngriku H5493	וַיִּסְוָרוּ Lan-nyimpang
		לְשָׁלוֹם: kanggé-tentrem H7965	לְוִי dhateng-piyambakipun H7592	וַיִּשְׁאַלּוּ- lan-nyuwun-pirsa- H7592				

Banjur padha mampir nekani omahe wong nom suku Lewi iku ing omahe Mikha sarta padha takon kaslametane.

פָּתַח lawang H6607	וּנְצִיבִים jumeneng H5324	מִלְחָמָתָם perang-piyambakipun-sedayo H4421	כָּלִי pirantos H3627	חֲנוּרִים ngangge H2296	אִישׁ tiyang H0376	מֵאוֹת atus H3967	וְשֵׁשׁ- Lan-nem- H8337
			דָּן: Dan H1835	מִבְנֵי- saking-putra-putra- H1835	אֲשֶׁר ingkang	הַשַּׁעַר gapura H8179	

Ing nalika iku wong nem atus panunggalane bani Dhan kang sikep gegaman mau padha mandheg ana ing regol;

מְלֵבֵט mlebet H0935	הָאָרֶץ tanah H0776	אֶת- dhateng- H0853	לְרִגְלֵי kanggé-ngémat H7270	הַהֲלָכִים ingkang-késah H1980	הָאֲנָשִׁים tiyang H0376	חֲמִשָּׁת gangsal H2568	וַיַּעֲלוּ Lan-mingwah H5927		
	וְאֶת- lan- H0853	הַתְּרָפִים terafim H8655	וְאֶת- lan- H0853	הָאֶפֶוד éfod H0646	וְאֶת- lan- H0853	הַפְּסָל reca-ukiran H6456	אֶת- dhateng- H0853	לְקַחְהוּ mendhet H3947	שָׁמָּה ing-ngriku H8033
הַחֲנוּרִים ingkang-ngangge H2296	הָאִישׁ tiyang H0376	מֵאוֹת atus H3967	וְשֵׁשׁ- lan-nem- H8337	הַשַּׁעַר gapura H8179	פָּתַח lawang H6607	וּנְצִיבִים jumeneng H5324	וְהַתְּכֵהוֹן lan-imam H3548	הַמִּסְכָּה reca-tuangan	
							הַמִּלְחָמָה: perang H4421	כָּלִי pirantos H3627	

dene wong lima kang maune lunga nelik tanah iku padha nerusake lakune lan lumebu sarta njupuki recane ukir-ukiran, efode, terafime lan recane cor-coran. Dene imame ngadeg ana ing regol awor karo wong nem atus kang sikep gegaman mau.

18 וְאֵת־הָאֶפֶד וְאֵת־פְּסָלֵי הַמִּיכָה בֵּית בָּאוּ וְאֵלֶּיהָ וַיִּקְחֻהָ אֶת־וַיִּקְחֻהָ מִיכָה בֵּית בָּאוּ וְאֵלֶּיהָ
lan- éfod reca-ukiran dhateng- lan-mendhet Mikha griya mlebet Lan-punika
[H0853](#) [H0646](#) [H6459](#) [H0853](#) [H3947](#) [H4318](#) [H0935](#) [H0428](#)

וְאֵת־הַתְּרָפִים וְאֵת־הַמִּסְכָּה וַיֹּאמֶר לָנֶגְדִיקָא וְאֵת־הַתְּרָפִים וְאֵת־הַמִּסְכָּה
menapa imam dhateng-piyambakipun-sedayo lan-ngandika reca-tuangan lan- terafim
[H4100](#) [H3548](#) [H0413](#) [H0559](#) [H0853](#) [H8655](#)

אֵת־הַנִּדְאָקֵן אֵת־הַנִּדְאָקֵן
nindakaken panjenengan-sedayo

Nanging, bareng wong mau wus padha lumebu ing omahe Mikha sarta njupuki reca ukir-ukiran, efod, terafim lan recane cor-coran, imam mau banjur ngaruh-aruhi: "Padha ngapa kowe iku?"

19 וַיֹּאמְרוּ לָנֶגְדִיקָא לֹא הָיָה שָׂמֶיךָ עִמָּנוּ וְהָיָה עִמָּנוּ
ing- tangan-panjenengan pasanga- meneng dhateng-piyambakipun Lan-ngandika
[H3027](#) [H0559](#)

בָּאֲבִי לָנוּ וְהָיָה עִמָּנוּ וְהָיָה עִמָּנוּ וְהָיָה עִמָּנוּ וְהָיָה עִמָּנוּ
bapa kanggé-kawula-sedayo lan-dadosa- kaliyan-kawula-sedayo lan-késaha tutuk-panjenengan
[H0001](#) [H1961](#) [H3212](#) [H6310](#)

אֶחָד־אִישׁ לְבֵית־כֹּהֵן הָיִיתָ מֵהַטּוֹבִים וְלָכֵן
setunggal tiyang kanggé-griya imam dados-panjenengan menapa-langkung-sae lan-imam
[H0259](#) [H0376](#) [H3548](#) [H1961](#) [H3548](#)

אִשְׂרָאֵל וְלִמְשַׁפְּחָה לְשֶׁבֶט לָכֵן הָיִיתָ אִשְׂרָאֵל
ing-Israel lan-kulawarga kanggé-trah imam dados-panjenengan utawi
[H3478](#) [H4940](#) [H7626](#) [H3548](#) [H1961](#)

Wangsulane wong-wong iku marang imam mau: "Wis cep menenga, mingkema, melua aku lan dadia bapak lan imamku kabeh. Endi sing kok pilih: ngimami omahe wong siji, apa ngimami wong sataler, iya sagotrah ing satengahe wong Israel?"

20 וַיִּיטֵב לָב הַכֹּהֵן וַיִּקְחֵהוּ אֶת־הָאֶפֶד וְאֵת־הַתְּרָפִים וְאֵת־הַכֹּהֵן
lan- terafim lan- éfod dhateng- lan-mendhet imam penggalih Lan-sae
[H0853](#) [H8655](#) [H0853](#) [H0646](#) [H0853](#) [H3947](#) [H3548](#) [H3190](#)

הַפְּסָלֵי הַמִּסְכָּה וַיִּבֶא וַיִּבֶא וַיִּבֶא
tiyang-kathah ing-tengah lan-mlebet reca-ukiran
[H7130](#) [H0935](#) [H6459](#)

Imam mau seneng atine, njupuki efod, terafim tuwin recane ukir-ukiran, banjur melu lumaku ana ing satengahe wong akeh.

21 וַיִּפְּנוּ וַיִּלְכְּוּ וַיִּשְׂמוּ אֶת־הַבָּרֶכֶת וְאֵת־הַמִּקְנָה וְאֵת־הַכֹּהֵן
barang-berharga lan- kewan lan- baruk dhateng- lan-masang lan-késah Lan-minger
[H0853](#) [H4735](#) [H0853](#) [H2945](#) [H0853](#) [H3212](#) [H6437](#)

לְפָנֵיהֶם לְפָנֵיהֶם
ing-ngajeng-piyambakipun-sedayo
[H6440](#)

Wong-wong iku tumuli padha minger mbanjurake lakune, bocah-bocah lan raja-kaya apadene barang-barnag kang pangaji dilakokake ana ing ngarep.

בְּגֵרִים אֲשֶׁר וְהָאֲנָשִׁים מִיֵּכָה מִבֵּית הִרְחִיקוּ הַמָּזָה
 ing-griya-griya ingkang lan-tiyang Mikha saking-griya tebih Piyambakipun-sedayo
[H0376](#) [H4318](#) [H7368](#) [H1992](#)

דָּן: בְּנֵי- אֶת- וַיִּדְבְּקוּ וַיַּעֲקוּ מִיֵּכָה בֵּית עַם- אֲשֶׁר
 Dan putra-putra- dhateng- lan-nututi dipun-kempalaken Mikha griya wonten- ingkang
[H1835](#) [H0853](#) [H1692](#) [H2199](#) [H4318](#)

Bareng wus kepara adoh saka ing omahe Mikha, wong kang manggon ana ing sacedhake omahe Mikha padha kaklumpukake, nututi bani Dhan.

פְּנִיָּהֶם וַיִּקְרָאוּ אֶל- בְּנֵי- דָן וַיִּסְבוּ
 pasuryan-piyambakipun-sedayo lan-minger Dan putra-putra- dhateng- Lan-nimbali
[H6440](#) [H5437](#) [H1835](#) [H0413](#) [H7121](#)

וַיַּעֲקֹתָ: נִזְעָקָתָ: כִּי לָדָּהּ לְמִיֵּכָה מָה- וַיֵּאמְרוּ
 panjenengan-kempal bilih dhateng-panjenengan menapa- dhateng-Mikha lan-ngandika
[H2199](#) [H4100](#) [H4318](#) [H0559](#)

Wong-wong mau padha nyeluki bani Dhan, mulane bani Dhan banjur padha noli sarta ngucap marang Mikha: "Ana apa kowe kok padha krompolan mangkono?" Nuli diwangsul:

לְקַחְתָּם לְעֵשִׂיתִי אֲשֶׁר- אֱלֹהֵי אֶת- וַיֵּאמְרוּ
 panjenengan-sedayo-mendhet kawula-damel ingkang- déwa-kawula dhateng- Lan-ngandika
[H3947](#) [H0430](#) [H0853](#) [H0559](#)

וּמָה- וְעוֹד לִי וּמָה- וַתִּלְכְּוּ וַיֵּאמְרוּ וְאֵת- הַכֹּהֵן
 lan-menapa- malih dhateng-kawula lan-menapa- lan-panjenengan-sedayo-késah imam lan-
[H4100](#) [H5750](#) [H4100](#) [H3212](#) [H3548](#) [H0853](#)

לָדָּהּ: דְּהֵן תֵּאמְרוּ וְהָ
 dhateng-panjenengan menapa- dhateng-kawula panjenengan-sedayo-ngandika punika
[H4100](#) [H0413](#) [H0559](#) [H2088](#)

"Lah wong kowe padha njupuki allahku olehku gawe, dalah imame, nuli kowe padha lunga. Aku iki kari duwe apa maneh? Kapriye dene aku kokuneni: Ana apa kowe iku?"

תִּשְׁמַע וַיֵּאמְרוּ אֵל- בְּנֵי- אֱלֹוּ
 dipun-mirengaken sampun- Dan putra-putra- dhateng-piyambakipun Lan-ngandika
[H8085](#) [H0408](#) [H1835](#) [H0413](#) [H0559](#)

יִפְרַעוּ פֶּן עֲמִינוּ קוֹלָהּ
 nyerang supados-mboten- kaliyan-kawula-sedayo swanten-panjenengan
[H6293](#) [H6435](#)

נִפְשָׁהּ נַפְשָׁהּ וַאֲסַפְתָּהּ נַפְשָׁהּ מְרִי אֲנָשִׁים כְּכֶם
 nyawa-panjenengan lan-panjenengan-kempal nyawa getir tiyang dhateng-panjenengan-sedayo
[H5315](#) [H0622](#) [H5315](#) [H4751](#) [H0376](#)

בֵּיתָהּ: וְנַפְשָׁהּ
 griya-panjenengan lan-nyawa
[H5315](#)

Wong bani Dhan tumuli padha mangsul: "Aja nganti aku padha krungu swaramu, supaya aja nganti ana wong kang gregeten nuli padha nempuh marang kowe, temah kowe kelangan nyawamu dalah nyawane saising omahmu."

חזקים kiyat H2389	כִּי- bilih-	מִיכָה Mikha H4318	וְנִירָא lan-mirsani H7200	לְדַרְכֵּם dhateng-marginipun H1870	דָּן Dan H1835	בְּנֵי- putra-putra-	וְיִלְכוּ Lan-késah H3212	26
בֵּיתוֹ: griya-nipun	אֶל- dhateng- H0413	וַיֵּשֶׁב lan-wangsul H7725	וַיִּפֶן lan-minger H6437	מִמְנוֹ tinimbang-piyambakipun	הָמָּה piyambakipun-sedaya H1992			

Bani Dhan banjur padha nutugake lakune, dene Mikha sarehne ngreti, yen kana luwih kuwat katimbang karo dheweke, mulane banjur bali mulih.

יְהוָה imam H3548	וְאֵת- lan- H0853	מִיכָה Mikha H4318	עָשָׂה dipun-damel	אֲשֶׁר- ingkang-	אֵת dhateng H0853	לְקַחְוֹ mendhet H3947	וְהָמָּה Lan-piyambakipun-sedaya H1992	27
עִם tiyang-kathah	עַל- dhateng-	לַיֵּשׁ Lais	עַל- dhateng-	וַיִּבְנוּ lan-rawuh H0935	לוֹ kanggé-piyambakipun	הָיָה- dados-	אֲשֶׁר ingkang H1961	

וְאֵת- lan- H0853	תָּרַב pedhang H2719	לְפִי- kaliyan-landheping- H6310	אוֹתָם piyambakipun-sedaya H0853	וַיִּבְנוּ lan-nggebug H5221	וּבֵיתָהּ lan-pitados H0982	שָׁקֵט tentrem H8252		
			בְּאֵשׁ: kaliyan-latu H0784	שָׂרְפוֹ piyambakipun-sedaya-ngobong H8313	הָעִיר kitha			

Bani Dhan iku klawan nggawa barang gegaweane Mikha dalah imame, tumuli padha tekan ing Lais, kang dienggoni rakyat kang ayem tentrem uripe. Rakyat iku ditumpes klawan landheping pedhang sarta kuthane diobong.

מִצִּידוֹן saking-Sidon H6721	הִיא piyambakipun H1931	רְחוֹקָה- tebih-	כִּי amargi	מִצִּיל tiyang-ingkang-ngluwari H5337	וְאֵין Lan-mboten-wonten H0369		28
וְהִיא lan-piyambakipun H1931	אֲדָם manungsa H0120	עַם- kaliyan-	לָהֶם kanggé-piyambakipun-sedaya	אֵין- mboten-wonten- H0369	וְדָבָר lan-bab H1697		

וַיִּשְׁבוּ lan-lengah H3427	הָעִיר kitha	אֶת- dhateng- H0853	וַיִּבְנוּ lan-mbangun H1129	לְבֵית-רְחוֹב dhateng-Bèt-Rékhob H1050	אֲשֶׁר ingkang	בְּעֵמֶק ing-lèmpèng H6010	
--	-----------------	---	--	--	-------------------	--	--

בָּהּ:
ing-piyambakipun

Ora ana wong teka nulungi, marga panggonane adoh saka ing Sidon lan ora sesrawungan karo sapa-sapaa. Prenahe kutha iku ana ing lebak Bet-Rehob. Sawuse mangkono, kuthane banjur dibangun maneh lan dienggoni.

וַיֹּלְדוּ dipun-lairaken H3205	אֲשֶׁר ingkang	אֲבִיהֶם bapa-nipun H0001	דָּן Dan H1835	בְּשֵׁם miturut-nama H8034	דָּן Dan H1835	הָעִיר kitha	שֵׁם- nama- H8034	וַיִּקְרָאוּ Lan-nyebut H7121	29
			לְרִאשֹׁנָה: ingkang-rumiyan H7223	הָעִיר kitha	שֵׁם- nama- H8034	לַיֵּשׁ Lais	וְאוֹלָם nanging H0199	לְיִשְׂרָאֵל dhateng-Israèl H3478	

Kuthane nuli dielih arane dadi Dhan, miturut asmane leluhure, yaiku Rama Dhan, putrane Rama Israel, nanging kutha iku maune aran Lais.

הַפָּסֵל	אֶת־	דָּן	בְּנֵי־	לָהֶם	וַיְקִימוּ	
reca-ukiran	dhateng-	Dan	putra-putra-	kanggé-piyambakipun-sedaya	Lan-ngadegaken	
H6459	H0853	H1835				

הָיוּ	וּבְנָיו	הוּא	מְנַשֶּׁה	בֶּן־	גֶּרְשֹׁם	בֶּן־	וַיְהוֹנָתָן
dados	lan-putra-putra-nipun	piyambakipun	Manasè	putra-	Gèrsom	putra-	lan-Yéhonatan
H1961		H1931	H4519		H1647		H3129

	הָאָרֶץ:	גְּלוֹת	יוֹם	עַד־	הַדָּנִי	לְשָׁבֵט	כֹּהֲנִים
	tanah	kabucal	dinten	ngantos-	tiyang-Dan	kanggé-trah	imam
	H0776	H1540	H3117	H5704	H1839	H7626	H3548

Wong bani Dhan banjur ngadegake reca ukir-ukiran iku mau, sarta Yonatan, bin Gersom bin Musa dalasan turun-turune padha dadi imame taler Dhan nganti tumeka wong ing tanah kono iku padha dadi wong buwangan.

אֲשֶׁר	מִיְכָה	פָּסֵל	אֶת־	לָהֶם	וַיִּשְׁמָנוּ	
ingkang	Mikha	reca-ukiran	dhateng-	kanggé-piyambakipun-sedaya	Lan-masang	
	H4318	H6459	H0853			

פ	בְּשֵׁלָה:	הָאֱלֹהִים	בֵּית־	הָיוֹת	יָמֵי	כָּל־	עָשָׂה
[p]	ing-Silo	Gusti Allah	griya-	wonten	dinten	sadaya-	piyambakipun-damel
	H7887	H0430		H1961	H3117	H3605	

Kaya mangkono anggone reca ukir-ukiran gaweane Mikha iku kaadegake lan reca iku ana ing kono, sasuwene padalemane gusti Allah ana ing Silo.